

Pilaitėje pirmasis bendruomeniškai puoselėto ekodaržo derlius

Rugsėjo 26 d. susivienijimas Žali.lt kartu su Pilaitės kultūros centru „Beepart“ pakvietė pilaitiškius pasidžiaugti birželio 20 d. šiame Vilniaus mikrorajone bendromis pastangomis užveisto ekologinio daržo derliumi. Norinčių pasidžiaugti tokiu derliumi ar sužinoti, kaip ir tokį daržą užsiveisti savo pašonėje, buvo pakankamai.

Tenka pripažinti, jog prieš pat vasaros saulėgrįžą pagal visas ekologines taisykles „Beepart“ kultūros centro pašonėje užveistas daržas nespėjo nudžiuginti geru derliumi. Kai kuriems čia pasodintiems augalams dar reikės ir saulės šilumos, ir gausesnio lietaus galutinai subręsti. Todėl „Beepart“ vykstančių švenčių atributu tampančios vaisės – dažniausia pertrinta daržovių sriuba, kuriai reikia nemažo moliūgo, morkų, pomidorų, šiek tiek svogūnų, buvo užauginti kitur. Bet kaip patikino šio centro vadovas ir šeimininkas Andrius Ciplijauskas, jos tikrai augintos ekologiškomis sąlygomis. Turėdamas nemažai darbščių pagalbininkų, Andrius greitai parengė virimui puodą su daržovėmis:

Virta ant netoliese įkurto ugniakuro. Kad daržovėms apvirti netruktų kaitresnės ugnies ir tai neužtruktų iki paryčių, labai stengėsi ugniakurystėje neįgudę jauni vyrukai. Jiems pavyko per trumpą laiką pasiekti, kad daržovės suminkštėtų ir tiktų pertrintai sriubai pagaminti. Sriubos atsisakyti niekas negalėjo – viliojo akį ir malonino uoslę:

* * *

Tuo tarpu gamtinės žemdirbystėje besidarbuojantis Saulius Jasionis iš Kauno, krintęs bitininkystės mokslus, vasarą konsultavęs, kaip tokį daržą įsiveisti ir daugiabučių Pilaitėje, dosniai dalinosi patyrimu, kaip tinkamai taip brandintų augalų lysves paruošti žiemai. Į ekologinio daržo derliaus nuėmimo šventę susirinkę smalsuoliai domėjosi viskuo, kas susiję su gamtine daržininkyste, pradėdant jai tinkančia vieta ir baigiant, kaip įveikti pačius nuožmiausius jos kenkėjus, pavyzdžiui, mažąsias sraigės:

Neblogai pirmajame tokiame darže užderėjo topinambai:

Susirinkusiems buvo paaiškinta, jog būtina atgal užkasti nors vieną topinambo svogūnelį. Jis yra nepertraukiamo kasmetinio derliaus garantas, o šaknys – dar ir maistas ir jam pačiam, ir kitiems šalia derantiems kaimynams. Linas Jasilionis akcentavo: „Viename tokio daržo kvadratiname metre turėtų būti apie 40 skirtingų augalų“.

Jaunoji šios šventės dalyvė Gustė noriai dalyvavo „Piešiame daržoves“ konkurse:

Netrukus jaunųjų natūrmortų piešėjų darbai papuošė antrojo „Beepart“ pastato sienas ir susilaukė gausių apdovanojimų:

Pirmame aukšte buvo galima pasigerėti iš daržovių pagamintais meno kūriniais, kurių autoriai iš Stalo puošybos firmos, siūlančios sukurti pasaką ant savo šventinio stalo:

Buvo galima patikrinti savo žinias augalų atpažinime. Jomis buvo nuklotas visas stalas ir patikinta, – jie visi užauginti ekologiškai. Ženklesnių nemokšų kaip ir nebuvo. Tiesa, prasčiau sekėsi vyrams:

Šventės dalyviai vaišinosi ir susineštais ekologiškai užaugintais obuoliais:

Prisimintos ir kitos žmonijai aktualios problemos. Ekokūrybiškumo ir žaliavų taupymo tema pasisakė Martynas Mockus. Jis aptarė neseniai Italijoje startavusį lietuvišką taupumo ir kūrybiškumo pavyzdį, meškučių, tinkančių Kalėdų dovanėlėms, gaminimą iš nebenešiojamų rūbų ar medžiagų atraižų:

Šių metų sausio pabaigoje įsiteisinusio susivienijimo „Žali.lt“ veiklą paviešino viena iš jo iniciatorių ir lyderių Virginija Vingrienė:

Tarp nuveiktų darbų yra iš dalies susijusių ir su Pilaite. Tai Griovių draustinyje ilgą laiką kaimo gyventojų verčiamų šiukšlių į maišus surinkimas ir jų parengimas išgabenimui. Taip pat Žaliosios Užgavėnės, kurių intencija biokurui buvo renkamos nupuoštos Kalėdinės eglutės, ir pati ekologinio daržo užveisimo šiame daugiabučių mikrorajone idėja, susilaukusi Europos Komisijos, gvildenančios klimato pokyčius, dėmesio. Prasitarta ir apie šia tema „Žali.lt“ kuriamą filmą, skirtą šios tarptautinės institucijos inicijuotam konkursui.

Pačioje Ekodaržo Pilaitėje derliaus nuėmimo šventės pabaigoje buvo rodomas vienos valandos trukmės filmas greito maisto tematika: „Fast Food Nation“. Bet jo žiūrėti liko vienas kitas. Nereikėtų stebėtis: nemaža dalis į šią šventę atėjo su vaikais, o pagyvenusio amžiaus žmonėms filmas anglų kalba nesuprantamas.

*Parengė Angelė Šarlauskienė,
Pilaitės kronikininkė*